

## Mainonta ja tiedotus tienvarsilla – ilmoitusmenettely

Tienvarsimainoksella tarkoitetaan tien varteen sijoitettua mainosta, ilmoitusta, julistetta tai muuta sellaista laitetta tai rakennelmaa, jonka kuva- tai tekstimuotoinen sisältö on tarkoitettu pääasiallisesti tienkäyttäjien nähtäväksi (pois lukien viralliset liikennemerkit), esimerkiksi: mainostaulut, mainospylväät, mainostornit, banderollit, vaalimainokset, tervetuloitotukset, yrityskyltit, yhteiskunnalliset tiedotteet, tapahtumaopasteet ja vaihtuvat valomainokset (taajamissa). Kaikista näistä käytetään yksinkertaisuuden vuoksi tästedes sanoja mainonta tai mainos.

Tienvarsimainonta on lähtökohtaisesti **sallittua, mutta ilmoitusmenettelyllä tapahtuvaa**. Mainoksen sijoittaminen asemakaava-alueen ulkopuolelle ja asemakaava-alueella tieliikennealueelle tai kiinnittäminen tiehen kuuluvaan laitteeseen kuuluu tähän ilmoitusmenettelyyn. Ilmoitukset tehdään **Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen (tienpitoviranomainen)**.

**Tienpitoviranomaisella on neuvonta- ja perusteluvollisuus.** Esimerkiksi, mille etäisyydelle liikennemerkeistä mainokset voi sijoittaa, missä mainos ei estä vapaita näkemiä, ja mihin mainokset voi sijoittaa vaarantamatta tierakenteessa olevia johtoja, muita laitteita tai pohjavedensuojauksia. Viranomaistulkintojen tulee olla yhteneviä koko maassa.

Maantien **liikennealueen ulkopuolella mainoslaitteen pystytys vaatii maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaisen toimenpideluvan kunnalta**. Poikkeuksellisesti rakennelma saattaa edellyttää rakennuslupakäsittelyä. Kunta voi rakennusjärjestyksessä määrätä luvanvaraisuudesta vapauttamisesta, tai että toimenpiteeseen voidaan ryhtyä ilmoituksen nojalla. Kunta kuulee tienpitoviranomaista maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA) säännösten mukaan naapurina käsitellessään lupahakemusta tai ilmoitusta asemakaava-alueella maantien liikennealueen ulkopuolella olevalle ulkomainokselle. ELY-keskus arvioi erityisesti liikenneturvallisuuden kannalta ulkomainoksen sopivuutta ehdotettuun sijoituspaikkaan.

### Ilmoituksessa ELY:lle tarvitaan:

- selvitys mainoksesta: ominaisuudet, esim. koko, väri, valaistus jne. esimerkkikuvat
- sijoituspaikka: mitä muuta ympäristössä on, havainnekuvat, liikenneviraston määräykset - esimerkiksi etäisyydet tiestä tai risteysalueesta, sijaintikorkeus jne.
- kiinteistönomistajan suostumus tienvarsimainokselle

### Mainosta ei saa sijoittaa paikalleen ennen kuin 30 päivää ilmoituksen jättämisestä on kulunut.

Ilmoitusmenettelyssä rajoitukset perustuvat mainoksen liikenneturvallisuuteen, tienpitoon ja ympäristöön soveltumiseen, tarpeellisuutta tienkäyttäjille ei enää arvioida. Tienpitoviranomaisella on ilmoituksen saapumisesta 30 päivää aikaa kieltää mainos, jos esitys on ristiriidassa edellä mainittujen lain asettamien vaatimusten suhteen. **Ilmoitusmenettelyn mukainen mainos saa olla ilmoitetussa paikassa kymmenen vuotta**, ellei tienpitoviranomainen määrää lyhyempää aikaa.

### Tienpito ei saa estyä

Mainos on laadittava ja sijoitettava siten, että se sopeutuu mahdollisimman hyvin luonnonympäristöön, rakennettuun ympäristöön ja liikenneympäristöön.

### Mainosta ei saa sijoittaa liikenneturvallisuussystistä tiealueelle, näkemäalueelle tai liittymäalueelle.

**Mainoksia ei sallita tie-, ja liikennealueella olevissa rakennelmissa, laitteissa ja varusteissa, joita ovat liikennemerkit, kaiteet, melusteet, sillat ja tunnelit.** Liikenteen ohjauslaitteeseen tai sen kannattajaan ei saa kiinnittää mitään, mikä ei vastaa tämän laitteen tarkoitusta tai mikä vaikeuttaa liikenteen ohjausta.

**Mainostaminen on kiellettyä myös valaisinpylväissä**, mutta taajamaympäristössä voidaan tehdä sopimuksia pylväsmainoksille ja linja-autopysäkkien odotuskatoksiin.

Mainoksissa käytettävien tekstien ja kuvien värit ja muodot valitaan siten, että tienkäyttäjän on helppo omaksua sisältö ajaessaan, ja että tienkäyttäjä ei voi tulkita tienvarsimainosta viralliseksi liikennemerkiksi tai tienpitäjän asettamaksi tiedotustauluksi. Tekstin ja mainoksen pohjan välillä pitää olla hyvä kontrasti. Mainoksen sisältökokonaisuuden pitää olla nopeasti ymmärrettävissä ja helposti luettavissa.

Tienvarsimainoksen ohjeellisia arvoja, **koko & teksti** esimerkiksi:

- 20 metrin etäisyydellä ajoradan keskilinjasta maksimikoko 12 m<sup>2</sup> (esim. 2000 mm x 6000 mm). Minimi tekstikokosuositus alle 80 km/h nopeusalueella 250 mm ja yli 80 km/h nopeusalueella 350 mm.
- 40 metrin etäisyydellä ajoradan keskilinjasta maksimikoko 27 m<sup>2</sup> (esim. 3000 mm x 9000 mm). Minimi tekstikokosuositus 450 mm.

**Muotoa ja sisältöä** voidaan testata esim. seuraavilla kysymyksillä:

- Ovatko mainospinta ja sen osat kiinteitä (ei muuttuvia)?
- Kuinka monta sanaa, kuvaa, tms. on tarkoitettu tulkittavaksi?
- Onko sisältökokonaisuus helppotajuinen?
- Onko mainospinnan muoto epätavallinen tai erityisen silmiinpistävä?
- Onko tienvarsimainos kooltaan epätavallisen suuri tai luettavuuden kannalta liian pieni?
- Voiko mainospinta häikäistä?

Liikenneturvallisuuden kannalta ovat kriittisiä ne tien kohdat, joissa ajoneuvon kuljettaja keskittyy ajosuorituksiin erityisen huolellisesti ja seuraa toisten tienkäyttäjien tekemisiä. Mainos ei saa häiritä kiinteää opastusta tai heikentää liikennemerkkien ja tienpitäjän toimesta asetettujen tiedotustaulujen havaittavuutta. Tämä tarkoittaa käytännössä vähintään annettuja **ohje-etäisyyksiä lähimmästä liittymästä sekä liikennemerkistä tai muusta liikenteenohjauslaitteesta eriluokkaisten teiden varsilla:**

Tieluokka	Vähimmäisetäisyys lähimmästä liittymästä	Vähimmäisetäisyys lähimmästä liikenteenohjauslaitteesta tai mainoksesta
Muut maantiet	300 m	100 m
Valta- ja kantatiet	500 m	100 m
Moottoritiet ja moottoriliikennetiet	2 000 m	200 m

Mainos tulee sijoittaa siten, että se **ei ole näkemäesteenä liittymässä tai sisäkaarteessa, eikä se saa estää muiden liikennemerkkien näkymistä**. Mainos pystytetään **kohtisuoraan ajosuuntaan nähden**. Mainoksen alareunan tulee olla **vähintään 1,5 metrin korkeudella tienpinnasta**. Vaikeissa lumi- tai näkemäoloissa mainos tulee sijoittaa korkeammalle.

**Mainoksen sijoittamisesta:**

- Mainoksen tulee näkyä tienkäyttäjälle kokonaan
- Mainos sijoitetaan ajosuunnassa tien oikealle puolelle, ajosuunnasta luettavaksi
- Mainos ei saa peittää vapaata näkemää liittymässä, kaarteessa ja tien kohdassa, jossa on esim. kevyttä liikennettä tai hirvien ylityspaikka
- Mainosta ei saa asettaa mäkiselle, mutkaiselle tai onnettomuusalttiille tiejaksolle
- Mainos ei saa sijaita liikennevalojen, liikennemerkkin tai tiemerkin lähellä etu- tai takapuolella heikentäen niiden havaitsemista
- Mainosta ei saa asettaa tien poikkileikkauksen muutoskohdalle, eikä niistä kertovien tiedotustaulujen läheisyyteen (esim. leveäkaistatiet)
- Mainosta ei saa asettaa Ohituskielto -liikennemerkkin vaikutusalueelle tai ohituskaistaosuuksille
- Mainosta ei saa asettaa riista-aidan aukon tai päätepisteen läheisyyteen
- Mainosta ei saa asettaa Hirvieläimiä ja Poroja -liikennemerkkien vaikutusalueelle
- Mainosta ei saa asettaa muidenkaan varoitusmerkkien vaikutusalueelle (esim. Pyöräilijöitä, Lapsia)
- Mainosta ei saa asettaa tunnelin läheisyyteen

- Mainosta ei saa asettaa maantien siltarakenteisiin
- Mainoksia ei saa kiinnittää meluesteisiin eikä niitä saa sijoittaa tien ja meluesteen väliselle alueelle

#### Tieympäristön kannalta sijoittamisesta:

- Mainoksen läheisyydessä ei ole muita "katseen vangitsijoita", esimerkiksi ympäristötaidetta, maisemakohteita, historiallisia rakennuksia
- Perinne- ja kulttuurimaisemat, kansallismaisemat, Natura -alueet ovat arvokkaita ympäristöjä

#### Materiaalit ja tehokeinot:

- Mainos ei saa häikäistä
- Mainos ei saa sisältää heijastavaa materiaalia. Rakenneosien, jotka eivät ole osa mainosta, tulee olla väriltään neutraaleja esim. harmaa, tumman vihreä tai tumman ruskea
- Mainos ei saa sisältää animaatiota, välähdyksiä tai tilanteita, jotka voivat johtaa kuljettajan pelästymiseen tai herättävät epätavallisen paljon huomiota
- Mainos ei saa sisältää kaksiselitteisiä kuvia, optista harhaa tai erityisiä optisia tehokeinoja
- Mainoksessa ei saa olla muuttuvaa viestiä, tässä yhteydessä alle minuutin välein vaihtuvaa viestiä
- Mainos ei saa järkyttää kuljettajaa vahvasti tunnepitoisilla tehokeinoilla
- Liikennemerkkien väriskaalaa (sini/valkoinen ja kelta/punainen) tulee välttää

#### Mainoksen mahdollinen valaistus:

- Mainoksen valaistus ei saa sammua ja syttyä jaksottaisesti
- Mainosta ei saa valaista, jos kyseinen tiejakso on valaisematon
- Mainosta ei saa valaista tiejakson opastetauluja voimakkaammin

#### Muut tekniset vaatimukset:

- Mainoskehyksen tulee olla asiaankuuluvasti rakennettu, ja kiinnitysten on oltava riittävät
- Mainoskehyksen tulee olla kiinteästi maastoon perustettu; siirrettävä peräkärri tai vanha ajoneuvo mainoksen tukirakenteena ei tule kyseeseen
- Mainoskehys ja itse mainostaulu on pidettävä kunnossa
- Mainoksen asettaja (esim. ulkomainosyritys) tulee ilmetä mainoskehuksesta

## Tilapäiset tapahtumatiedotteet

**Tilapäiset tapahtumatiedotteet, -ilmoitukset, -merkit, -viitat (tästedes merkit) yleisötilaisuuksiin saa pystyttää tienvarteen ilman ilmoitusta:** hääkylyt, vaalimainokset, tiekirkko, kokous-, tiedotus-, huvitilaisuudet jne., samoin rakennuksessa ja sen läheisyydessä olevat merkit paikalla harjoitettavasta toiminnasta ja siellä myytävistä tuotteista. Rakennuksessa ja sen läheisyydessä merkin tulee sijaita niin, että toiminnallinen yhteys selviää tienkäyttäjälle nopeasti. **Merkit on sijoitettava pääsääntöisesti tiealueen ulkopuolelle.**

Mainonnasta ja merkeistä asemakaava-alueilla säädetään pääsääntöisesti maankäyttö- ja rakennuslaissa ja -asetuksessa sekä kuntien rakennusjärjestyksissä, jotka ovat kuntakohtaisia normeja.

**Tilapäiset merkit saa asettaa tiealueella paikalleen aikaisintaan kuukautta ennen tilaisuutta, ja ne on poistettava viikon kuluessa siitä, kun tilaisuus on pidetty.**

## Tilapäisten merkkien sisältö ja sijainti

Yleisötilaisuuksien viitoituksessa käytetään yleensä **nuolta ja tilaisuuden tunnusta**. Viitoituksen aloittavassa merkissä käytetään tilaisuuden tunnusta ja nimeä. Tarvittaessa voidaan ilmoittaa etäisyys kohteeseen.

Merkkien **pohjaväri on valkoinen ja teksti on musta. Tunnuksena voi olla liikemerkki tai kirjainyhdistelmä ja se voi olla värillinen.**

Tunnusten tulee olla vastaavan kokoisia kuin palvelukohteen opastustaulussa käytettävät tunnukset. Moottoritiellä, moottoriliikennetiellä ja runkotiellä tunnuskoko on noin 650 x 650 mm ja tekstikoko 200 mm. Myös muulla kaksiajorataisella ja useampikaistaisella tiellä käytetään yleensä suurikokoisia merkkejä. Muilla maanteillä tunnuskoko on yleensä noin 450 x 450 mm ja tekstikoko 150 mm. Pienikokoisissa merkeissä tunnuskoko on noin 300 x 300 mm ja tekstikoko 100 mm. Pienikokoisia merkkejä voidaan käyttää, kun nopeusrajoitus on enintään 60 km/h. Tilapäisiä ja pistekohtaisia nopeusrajoituksia ei oteta huomioon.

Liittymää ennen olevissa merkeissä käytetään lisäkilven "Kohde risteävällä tiellä" mukaista nuolta. Tarvittaessa voidaan käyttää 45 asteen kulmassa olevaa nuolta, jos liittymässä on kääntyville järjestetty erkanemistie siten, että erkaneminen ei edellytä nopeuden oleellista vähentämistä. Liittymää ennen olevassa merkissä voidaan käyttää suoraan osoittavaa nuolta, jos muutoin on ilmeinen harhaan ajon vaara.

Kohteeseen johtavaan liittymään sijoitettavassa merkissä käytetään lisäkilven "Kohde nuolen suunnassa" mukaista nuolta. Etäisyys merkitään lisäkilven "Etäisyys kohteeseen" mukaisesti liittymän jälkeen sijoitettavaan merkkiin, jos etäisyys merkistä kohteeseen on suurempi kuin 1,5 kilometriä. Välittömästi tiehen liittyvällä alueella olevaan yleisötilaisuuteen osoitetaan etäisyys, jos etäisyys merkistä kohteeseen on suurempi kuin 500 metriä. Etäisyys merkitään metreinä sadan metrin tarkkuudella, kun etäisyys on alle yhden kilometrin. Muulloin etäisyys merkitään kilometrin tarkkuudella.

**Merkkien rakenteen tulee kestää kohtuulliset luonnonvoimat. Pimeänä vuodenaikana pintamateriaalien tulee olla heijastavia.**

Tilapäisen viitoituksen laajuus määräytyy tilaisuuden arvioidun kävijämäärän ja sijaintipaikan sekä maanteiden viitoituksen mukaan. Viitoituksen tulee olla jatkuva aloituskohdasta perille saakka. Paikkakunnan keskustassa pidettävään tilaisuuteen opastetaan ensin paikkakunnan nimellä. Yleisötilaisuuden viitoitus alkaa liikenteenohjauksen kannalta tarvittavalta etäisyydeltä, yleensä ennen ensimmäistä sisääntuloliittymää. Laajimmillaan yleisötilaisuuden viitoitus on silloin, kun on tarve ohjata liikennettä tiettyä reittiä kohteeseen. Yleensä tilaisuuden liikenne pyritään ohjaamaan ohikulkuteiden kautta keskusta-alueiden ohitse.

Merkit sijoitetaan tienpitäjän osoittamaan paikkaan omiin telineisiinsä. Alueilla, jossa yleisötilaisuuksien viitoitus toistuu usein, voidaan merkeille järjestää kiinteät sijoituspaikat.

Yleisötilaisuuden viitoituksen aloittava merkki (tilaisuuden nimi + tunnus) sijoitetaan osoittava merkki (tilaisuuden tunnus + nuolikuvi) 100–200 metriä ennen suunnistustaulua, palvelukohteen opastustaulua tai liittymää. Jos merkki tulisi yli 500 metrin etäisyydelle liittymästä, se voidaan poikkeuksellisesti sijoittaa lähemmäksi liittymää. Liittymän jälkeen toistuu tarvittaessa merkki, jossa on tilaisuuden tunnus ja matka kohteeseen. Merkki sijoitetaan 100–200 metriä liittymän jälkeen. Taajamassa, taikka jos oikeasta kääntymiskohdasta voi syntyä epäselvyyttä, merkki voidaan poikkeuksellisesti sijoittaa myös suunnistustaulun ja liittymän väliin.

Merkki sijoitetaan **näkemäolosuhteet ja luettavuus huomioon ottaen taajamassa siten, että ajoradanpuoleinen reuna on vähintään 1.5 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta. Taajaman ulkopuolella vastaavan etäisyyden tulee olla 4 -6 metriä** kuitenkin siten, että merkki on luettavissa.

Merkki tulee sijoittaa siten, että se **ei ole näkemäesteenä liittymässä tai sisäkaarteessa, eikä se saa estää muiden liikennemerkkien näkymistä.** Merkki pystytetään **kohtisuoraan ajosuuntaan nähden.** Merkin

**alareunan tulee olla vähintään 1,5 metrin korkeudella tienpinnasta.** Vaikeissa lumi- tai näkemäoloissa opastustaulu tulee sijoittaa korkeammalle.

## Tilapäinen myyntipiste tienvarressa

Myyntitoimintaa voi olla alueilla, jotka liikenneturvallisuuden kannalta ovat tarkoitukseen sopivia. Tilapäinen (mansikka-, pehmis- jne kioskit) **myyntitoiminta voi sijaita joko Tiehallinnon alueella tai yksityisellä alueella.** Alueen käytöstä ja opastuksesta sovitaan myyjän ja Tiehallinnon kesken kirjallisesti etukäteen. Myyjä suorittaa Tiehallinnolle alueen käytöstä vastiketta sekä pystyttää ja poistaa myyntipaikkaa osoittavat merkit sopimuksessa mainituin ehdoin. Samalla alueella voi olla samanaikaisesti useita yrittäjiä, jos tilaa on riittävästi. Myytävien **tuotteiden on oltava mieluiten myyntipaikkakunnalla tai lähiseudulla tuotettuja tai valmistettuja.**

Tilapäisen myyntipaikan osoittamiseen käytettävät merkit ovat väliaikaisia. Ne **voivat olla kevytrakenteisia tauluja, joiden teksti ja mahdolliset kuvat lyhyesti ja selkeästi kuvaavat tarjolla olevaa tuotetta.** Merkissä voidaan tarvittaessa käyttää nuolta ja etäisyyttä kohteeseen. Tilapäinen myyntipaikka merkitään vain lähimmältä maantieltä. Merkki tulee sijoittaa siten, että se **ei ole näkemäesteenä liittymässä tai sisäkaarteessa eikä se saa estää muiden liikennemerkkien näkymistä.** Merkki pystytetään **kohtisuoraan ajosuuntaan nähden.** Tilapäisen myyntipaikan osoittamiseen käytettäviä merkkejä **käytetään vain lähiopastukseen.**

## Vaalimainos

On suositeltavaa, että vaalimainonta maanteiden osalta rajoitettaisiin taajamiin ja niiden välittömään läheisyyteen. Sopivia sijoituspaikkoja ovat esimerkiksi kevyen liikenteen teiden varret ja tieosuudet, joilla ei ole liittymiä. Liittymien ja tien kaarteiden kohdalla **vaalimainoksia ei saa sijoittaa näkemäalueelle** siten, että niistä muodostuu liikenneturvallisuuden kannalta haitallisia näkemäesteitä. Vaalimainosten sijoittamisen yhteydessä voidaan mitoitusnopeutena käyttää tien nopeusrajoitusarvoa (Taulukko1). Vaalimainoksia **ei saa sijoittaa 30 metriä lähemmäksi liikennemerkkiä sen etupuolelle eikä 50 metriä lähemmäksi, jos tien nopeusrajoitus on vähintään 80 km/h.**

Tien poikkisuunnassa tulee vaalimainokset sijoittaa siten, että **vaalimainoksen tienpuoleinen reuna on vähintään 1 metrin etäisyydellä pientareen ulkoreunasta.** Näin mainoksista ei ole haittaa tien kunnossapidolle ja ne ovat paremmin suojassa talviajan lumenaurauksen aiheuttamilta vaurioilta. Mainoksia **ei saa sijoittaa ajoratojen välisille erotuskaistoille eikä liikennekorokkeisiin,** koska ne tuolloin merkittävästi haittaavat tien kunnossapitoa ja niiden rikkoutumisvaara on suuri.

Mainoksia **ei saa sijoittaa liikennemerkkeihin ja muihin liikenteen ohjauslaitteisiin, siltakaiteisiin eikä niiden kannattajiin.** Mainoksen kiinnittäminen mihin tahansa maantien ylittävään siltaan on kiellettyä. **Rautatiesilloille sekä rautatien ali- ja ylikulkusiltoihin mainoksia ei saa sijoittaa lainkaan.** Myös **linja-autopysäkkien sadekatoksiin vaalimainosten kiinnittäminen on kiellettyä,** jotta mainokset eivät vaurioita niiden rakenteita eivätkä haittaa tienpitoa. Vaalimainoksen kiinnittämisessä maantien valaisinpylvääseen tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että pylvään pintaa tai sen rakennetta ei saa vaurioittaa eikä pylvääseen saa jäädä pysyviä jälkiä mainoksen poistamisen jälkeen.

**Liikenneviraston omistuksessa oleviin laitteisiin kiinnitettävä vaalimainos ei saa kooltaan ylittää kansainvälistä julistekokoa, joka on 80 x 120 cm.** Maisemaseikoista ja liikenneturvallisuussyistä johtuen vaalimainoksissa **ei saa käyttää heijastavia kalvoja eikä loistevärejä.** Vaalimainokset eivät saa tien varrella olla muodoltaan, väriltään tai muutoin sellaisia, että ne saatetaan käsittää liikenne- tai tiemeriksi.

## Tiealue, näkemäalue, tien suoja-alue

**Tiealueella saa olla virallisia liikenteenohjausmerkkejä. Näkemäalueella ei saa olla mitään ylimääräistä näköestettä. Suoja-alueen ulkopuolelle liikenneviraston määräykset ja ohjeet eivät yllä. Moottori- ja moottoriliikenneteiden varsilla niiden korkean nopeustason ja liikennemäärien vuoksi ei sallita tienvarsimainontaa.**

Tiealueen rajat määritellään tiesuunnitelmassa tai erikseen vireille pannussa maantietoimituksessa. Jos tiealueen rajoja ei ole näin määritelty, määritellään ne seuraavasti: Tiealue, jonka rajoja ei ole kiinteistötoimituksessa määrätty, ulottuu kahden metrin etäisyydelle ojan tai, missä ojaa ei ole, tieluiskan tai -leikkauksen ulkosyrjästä. (Maantielaki 5. §)

Suoja-alue ulottuu 20 metrin etäisyydelle maantien ajoradan tai, jos ajoratoja on useampia, lähimmän ajoradan keskilinjasta. Erityisistä syistä voidaan tiesuunnitelmassa määrättyllä tiellä tai tienosalla osoittaa etäisyys 20 metriä lyhyemmäksi taikka pidentää etäisyyttä enintään 50 metriksi sekä enintään 300 metriksi tiehen kuuluvan varalaskupaikan kohdalla ja pituussuunnassa sen kummastakin päästä 750 metrin etäisyydelle ulottuvalle jatkeelle. (Maantielaki 44. §) Asemakaava-alueella suoja-alue voi ulottua liikennealueen ulkopuolelle.

Näkemä on matka, jonka ajoneuvon kuljettaja voi nähdä tien suunnassa minkään rakenteen, maastoesteen tms. estämättä. (Tasoliittymät. Tiehallinto 2001) Näkemäalue on tien kaarrekohdissa, liittymissä ja tasoristeyksissä vaadittu näkemäesteistä vapaa alue. (Tasoliittymät. Tiehallinto 2001)

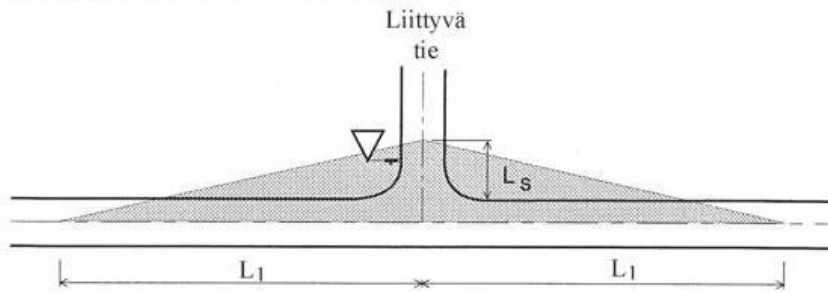
Liikennealueita ovat asemakaavassa maanteitä, rautateitä, vesiteitä, satamia ja lentokenttiä varten osoitetut alueet. Maanteiden liikennealueita voidaan osoittaa valta-, kanta- ja seututeitä sekä niitä yhdistäviä ja niiden jatkeena olevia teitä varten, jotka palvelevat pääsääntöisesti muuta kuin paikallista liikennettä. Maantiehen kuuluvalla kevyen liikenteen väylällä voidaan osoittaa muusta liikennealueesta erillinen liikennealue, jos se on paikallisista olosuhteista johtuen perusteltua. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 83. §) Katualue käsittää asemakaavassa osoitetun katualueen maanalaisine ja maanpäällisine sekä yläpuolisine johtoineen, laitteineen ja rakenteineen, jollei asemakaavassa ole toisin osoitettu. (Maankäyttö- ja rakennuslaki 83. §)

Maantie on yleiseen liikenteeseen luovutettu tie, jonka ylläpitämisestä valtio huolehtii. Liikenteellisen merkityksensä mukaan maantiet ovat valtateitä, kantateitä, seututeitä tai yhdysteitä. Valtatiet palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. Kantatiet täydentävät valtatieverkkoa ja palvelevat maakuntien liikennettä. Seututiet palvelevat seutukuntien liikennettä ja liittävät näitä valta- ja kantateihin. Muut maantiet ovat yhdysteitä. Eurooppatie on Euroopan valtioita yhdistävään kansainväliseen E-tieverkkoon kuuluva tie. Tiet johtavat maasta toiseen ylittäen valtakunnan rajat ja verkoston numerointi on Yhdistyneiden kansakuntien alaisen Euroopan talouskomission (UNECE) alaisuudessa. Eurooppatiet osoitetaan viitoituksessa E-tunnuksella.



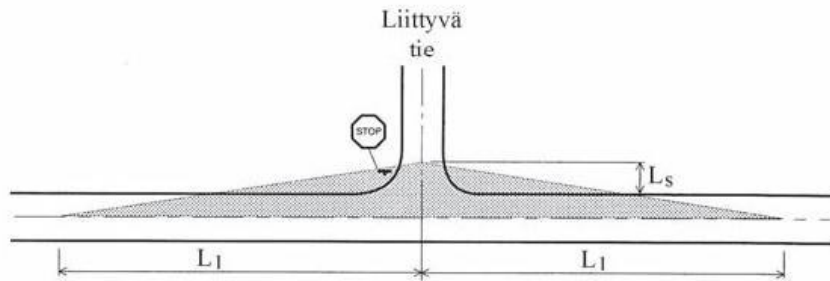
**TAPAUS 1**

Liittyvältä tieltä tulevallla on väistämisvelvollisuus



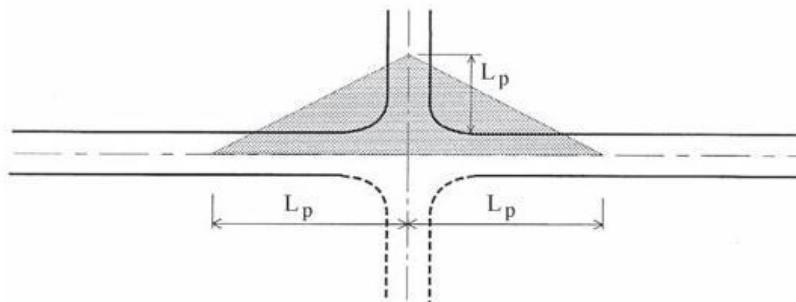
**TAPAUS 2**

Liittyvältä tieltä tulevallla on liikennemerkillä osoitettu pakollinen pysäyttäminen



**TAPAUS 3**

Tiet ovat etuajo-oikeussuhteiltaan samanarvoiset



$L_1$  = Liittymisnäkemä, ks. 4 §  
 $L_p$  = Pysähtymisnäkemä, ks. 4 §  
 $L_s$  = Etäisyys päätien ajoradan reunasta

**Liittyvän suunnan etäisyys  $L_s$  <sup>1)</sup>**

Tapaus 1	20 m (15 m) maaseudulla 15 m (10 m) taajamassa
Tapaus 2	10 m (6 m)

<sup>1)</sup> Suluisissa olosuhteissa arvoja voidaan käyttää 4 §:n 2 momentissa tarkoitetuista erityisistä syistä.

Kuva 1 Näkemäalueet tasoliittymässä

**Näkemä tulosuunnassa**

1) Arvoa voidaan käyttää poikkeustapauksissa.

**Näkemä edellisen tulohaaran suuntaan**

1) Arvoa voidaan käyttää poikkeustapauksissa.

**Näkemä ajosuuntaan**

1) Arvoa käytetään, kun kiertosaarekkeen halkaisija on yli 40 m.  
2) Näkemävaatimus, kun jalkakäytävän tai pyörätien jatkeen ylityskohdan etäisyys kiertotilan reunasta  $\leq 20$  m.

**Näkemä kiertotilassa**

Kiertosaarekkeen halkaisija d	Näkemä kiertotilassa <sup>1)</sup>
20 m	20 m (15 m)
30 m	30 m (20 m)
40 m	45 m (35 m)
50 m	60 m (45 m)

1) Suluissa olevia arvoja voi käyttää poikkeuksellisesti taajamassa.

Kuva 2 Näkemäalueet kiertoliittymässä.

Taulukko 1. Näkemäalueita määrättäessä käytettävien mitoituskäytävien vähimmäispituudet.

Mitoitusnopeus (km/h)	Pysähtymisnäkemä Lp1) (m)	Kohtaamisnäkemä Lk1) (m)	Ohitusnäkemä Lo (m)	Liittymisnäkemä Ll2) (m)
≤ 30	25 (20)	50 (40)	-	60 (40)
40	35 (30)	70 (60)	-	80 (60)
50	55 (45)	110 (90)	550	105 (80)
60	75 (65)	150 (130)	600	130 (100)
70	95 (85)	190	650	160 (120)
80	120 (105)	240	700	200 (150)
90	150	300	800	230 (190)
100	180	360	850	270 (240)
110	220	440	900	320 (300)
120	260	-	-	370 (360)

1) suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä taajamaolosuhteissa.

2) suluissa mainittuja arvoja voidaan käyttää erityisistä syistä.